№ 32. Piątek 8 Lutego 1861. Rok wydania 51.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł miesięcznie 1 zł. 75 centów waluty austr. — Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

C. k. wyższy sąd krajowy we Lwowie podaje niniejszem do wiadomości, że przeniesiony na własną prośbę do *Stanisławowa* adwokat Dr. *Leon Bersohn* rozpoczął dnia 22. grudnia 1860 w Stanisławowie funkcyę adwokata.

Lwów, 6go lutego 1861.

Gmina *Cieszacin*, w obwodzie przemyskim, obowiązała się na założenie parafialnej szkoły w Cieszacinie do następujących ofiar:

Na utrzymanie nauczyciela przeznacza nadmieniona gmina rocznie sto pięć złotych w. a. Oprócz tego obowiązuje się po miesiąc październik 1861 własnym kosztem wystawić na gminnym gruncie budynek szkolny, który będzie się składać z izby szkolnej z pomieszkaniem i kuchnią dla nauczyciela; następnie posprawiać potrzebne porządki szkolne i utrzymywać w dobrym stanie, nakoniec zakupywać i przystawiać na opał szkoły trzy sągi twardego drzewa, załatwiać posługę przy szkole, a dla przywożenia nauczyciela religii do szkoły, dostawiać co tygodnia dwa razy podwodę.

Udowodnioną temi ofiarami troskliwość o rozszerzenie nauki między wiejskim ludem podaje c. k. galicyjskie namiestnictwo z należytem uznaniem do wiadomości powszechnej.

Sprawy krajowe.

(Mianowanie.)

Wiedeń, 5. lutego. Jego c. k. Apost. Mość raczył najwyższem postanowieniem z dnia 26. stycznia r. b. posiadającego tytuł i rangę radzcy dworu dyrektora policyi w Pradze Antoniego barona de Payman mianować rzeczywistym radcą dworu z odpowiednem powiększeniem pensyi, i nadać mu posadę dyrektora policyi w Krakowie.

Wykaz stanu

austryackiego banku narodowego na dniu 31. stycznia 1861.

walut. austr.

Stan czynny.

			zł.	c.
Moneta brzęcząca i sztaby			89,462.329	94
Wexle na miejsca zagraniczne			5,703.953	80.5
Spłacone raty towarzystwa kolei południowej lombardo-weneckiej i centralnowłoskiej			34,000.000	—
Eskomptowane efekta, przypadłe między 5 i 92 dniami a to:				
Esk. w Wiedniu		34,428.657 zł. 36 c.		
detto w Pradze	4,080.977zł. 48c.			
detto w Bernie	2,495.622zł. 25c.			
detto w Peszcie	3,437.586zł. 37c.			
detto w Tryeście	5,574.967zł. 50c.			
detto we Lwowie	790.940zł. 91c.			
detto w Gradcu	991.481zł. 81c.			
detto w Linzu	465.387zł. 65c.			
detto w Ołomuńcu	663.624zł. 3c.			
detto w Opawie	489.395zł. 82c.			
detto w Kronsztad.	884.108zł. 31c.			
detto w Klagenfurc.	424.440zł. 45c.			
detto w Krakowie	374.646zł. 25c.			
detto w Lublanie	497.640zł. 17c.			
detto w Fiumie	577.524zł. 95c.			
detto w Debreczyn.	342.483zł. 22c.			
detto w Temesw.	347.763zł. 55c.			
dtto w Reichenberg.	599.877zł. 40c.	zł. c.	zł.	c.
detto w Insbruku	68.090zł. — c.	23,106.558 12	55,535.215	48
Zaliczki na depoпowane według statutów efekta spłacalne najdalej w 90 dniach		56,897.665 —		
detto w filialnych zakładach pożyczkowych		4,363.000 —		
			61,260.665	—
Fundowany dług państwa na spłacenie pieniędzy papierowych w. w., a mianowicie:			zł.	c.
a) po 4% uprocentowany	22.257.597zł. 77c.			
b) nieuprocentowany . .	22,583.008zł. 97c.		44.840.606	74
Dobra skarbowe, służące bankowi narodowemu za hipotekę			92.684.743	56
Zabezpieczone raty kupna za sprzedane już dobra skarbowe			1.399.034	47.5
Zaliczki na zadysponowaną najwyższem rozporządzeniem z d. 29. kwietnia 1859 pożyczkę 5%			99.000.000	
Zaliczki w srebrze na mocy najwyższych postanowień z 19go kwietnia i 26go maja 1859 na 3,000.000 funt. szterl. zaciągniętej w Londynie pożyczki z roku 1859			20,000.000	—
Zawarowane statutami pożyczki oddziału hypot. kredytowego			55.667.366	67.5
Obligacye indemnizacyjne			22.959.820	13
Wzięte z byłego funduszu amortyzacyjnego na własność banku obligacye indemnizacyjne			33.349.234	46
Efekta funduszu rezerwowego w cenie kupna . .			10,972.243	71
Efekta funduszu pensyi w cenie kupna			1.356.728	38
Gmachy w Wiédniu, Peszcie i Tryeście, tudzież cały Fundus instructus			4,316.794	13
Saldi bieżących rachunków			14.592.746	27
Suma . .			647.101.482	75.5

Stan bierny.

		zł.	c.
Fundusz banku		109.384.590	—
Fundusz rezerwowy		[illegible]	[illegible]
Obieg banknotów, a mianowicie w banknotach wal. austr.	479,255.552 zł. — c.		
Obieg w bankn. m. k. à 20 zł. 3,752.940 à 105 zł. . . .	3,940.587 zł. — c.	483,196.139	—
Należytość c. k. administracyi finansów		787.897	82.5
Listy zastawne w obiegu		41,807.735	—
Fundusz pensyi		1,232.726	45
Suma .		647,101.482	75.5

Anglia.

(Nowiny dworu. — Doniesienia z Syryi.)

Londyn, 2. lutego. Książę i księżna Joinville, tudzież księżniczki Francaise d'Orleans oddali przedwczoraj wizytę królewskiej familii w Windsorze. Wczoraj byli Ich król. Wysokoście i inni goście w Windsorze z pożegnaniem u dworu.

— Ostatnich dni gościli książę i księżna Aumale u barona Majera Rothszylda w Mentmore, gdzie liczne zgromadziło się towarzystwo. — *Court Journal* donosi, że zapewne przed Wielkanocą wyjedzie dwór na jakiś czas do Osborne. — Na poniedziałek dnia 4. lutego zapowiedziane jest posiedzenie tajnej rady w pałacu Buckingham.

— *Morning Post* podaje za rzecz pewną, że europejskie mocarstwa nie zawrą nowego traktatu względem przedłużenia francuskiej okupacyi w Syryi, że zatem wojska francuskie na wiosnę opuszczą Syryę. Turcya sama, a nie francuska armia expedycyjna uśmierzyła i ukarała powstanie Druzów, sama też będzie w stanie utrzymać w Syryi pokój. Wreszcie wzywa Francyę nie popierać zamiarów Rosyi.

Francya.

(Wiadomości bieżące. — Depesza z Chin.)

Paryż, 4. lutego. Cesarz otworzył dziś sesyę ciała prawodawczego następującą przemową:

Mości panowie senatorowie! Mości panowie deputowani!

Mowa zagajna każdej sesyi zestawia w krótkości przeszłe dzieła i projekta przyszłości. Do dnia dzisiejszego nie tworzył ten akt ograniczony naturą swoją między moim rządem i wielkiemi korporacyami państwa stosunku dość ścisłego, ażeby mogły go wzmacniać swoją pomocą, lub oświecać swoją radą.

Postanowiłem, ażeby co roku przedkładano Wam jeneralne sprawozdanie (exposé général) co do sytuacyi państwa, i żeby w biórach Waszych składano najważniejsze depesze dyplomatyczne. Również będziecie odtąd objawiać w adresie zdania Wasze o za-

szłych wypadkach nie jak niegdyś prostą parafrazą mowy tronowej, lecz z całą swobodą i otwartością myśli.

To ulepszenie wtajemniczy kraj nierównie więcej we własne jego sprawy, dozwoli mu poznać lepiej rząd i tych, którzy zasiadają w izbie, a mimo całej ważności swojej nie zmieni w niczem ducha konstytucyi.

Dawniej — wiadomo Wam panowie — było prawo głosowania (souffrage) ograniczone. Prawda, że izba deputowanych miała większe prerogatywy, ale znaczna liczba urzędników publicznych, którzy stanowili część izby, nadawała rządowi pośredni wpływ na jej uchwały.

Izba parów wotowała także ustawy, ale rząd mógł każdej chwili usunąć jej większość prawem dodania nowych członków; nakoniec rozważano ustawy nie zawsze podług rzeczywistej ich wartości, lecz ze względu na wpływ, jaki wywrzeć mogło ich przyjęcie lub odrzucenie na utrzymanie lub upadek gabinetu.

Dla braku szczerości w obradach nie mógł się ustalić tok rządu i prace izb nie wiele przynosiły pożytku.

Dzisiaj wszystkie ustawy przygotowuje z troskliwością i głęboką rozwagą rada, złożona z światłych mężów, którzy objawiają opinię swoją o wszystkich potrzebnych rozporządzeniach.

Senat, strażnik zasadniczej ustawy i zachowawcza jej władza (pouvoir conservateur), który używa swego prawa inicyatywy tylko w ważnych wypadkach, rozpoznaje ustawy tylko co do ich ducha konstytucyjnego; jednakże jako prawdziwy trybunał kasacyjny polityki składa się z takiej liczby mężów, której niepodobna już przekroczyć.

Ciało prawodawcze nie wchodzi wprawdzie we wszystkie szczegóły administracyi, ale mianowane jest bezpośrednio powszechnem głosowaniem, i nie ma w gronie swojem żadnego urzędnika publicznego.

Rozpoznaje ustawy z najzupełniejszą swobodą. Jeśli zostaną odrzucone, jest to ostrzeżenie (avertissement), które rząd bierze na uwagę; jednakże to odrzucenie nie osłabia władzy, nie wstrzymuje toku spraw i nie obowiązuje władzy przyjmować mężów do rady, którzy nie posiadają jego zaufania.

Te są najgłówniejsze różnice między konstytucyą teraźniejszą a tą, która poprzedziła rewolucyę lutową.

Rozważcie, moi panowie, w ciągu wotowania adresu, wszystkie te szczegóły w miarę ich ważności, ażebyście mogli na przyszłość poświęcić się całkiem sprawom kraju, bo jeśli sprawy te potrzebują głębokiego i sumiennego rozpoznania, to również i wasze życzenia są niecierpliwe i wymagają spiesznego załatwienia.

Rozpoczynając nowy peryod życia konstytucyjnego ograniczę się na tem, by przypomnąć panom sumarycznie, co zaszło wewnątrz i zewnątrz [illegible]

Wewnątrz dążą wszelkie rozporządzenia ku temu, by powiększyć produkcyę agronomiczną, przemysłową i handlową.

Podrożenie wszelkich artykułów jest nieodzownym skutkiem wzrastającej pomyślności; wszelako powinniśmy starać się przynajmniej o to, ażeby ile możności zniżyć cenę najpotrzebniejszych do życia artykułów.

W tym zamiarze zniżyliśmy cła od surowych płodów, zawarli traktat handlowy z Anglią i postanowili zawrzeć podobne traktaty z innemi państwami sąsiedniemi, a oraz ułatwiać wszędzie drogi komunikacyi i środki transportu. Pragnąc przywieść do skutku te narodowo-ekonomiczne reformy byliśmy zmuszeni zrzec się 90 milionów rocznego dochodu, a przecież będzie Wam przedłożony budżet utrzymany w równowadze, i niepotrzebowaliśmy uciekać się do nowych podatków lub do kredytu publicznego, jak to zapowiadałem panom w zeszłym roku.

Zmiany zaprowadzone w administracyi Algieryi oddały najwyższy zarząd spraw samej ludności. Świetne zasługi marszałka postawionego na czele kolonii, są pewną rękojmią porządku i pomyślności.

Na zewnątrz starałem się udowodnić w stosunkach moich z obcemi mocarstwami, że Francya pragnęła szczerze pokoju, że niezrzekając się prawnego wpływu niechciała mieszać się nigdzie, gdzie nie były zagrożone jej widoki, a nakoniec, że jeśli okazywała sympatyę swoją wszystkiemu, co wielkie i szlachetne, nie wahała się potępiać wszystko, co naruszało prawa ludów i sprawiedliwość.

Wypadki, które trudno było przewidzieć, poplątały we Włoszech jeszcze bardziej i tak już zawikłane stosunki.

Mój rząd, zgodnie ze swymi sprzymierzeńcami, sądził, że najlepszym środkiem do zażegnania większego niebezpieczeństwa będzie przyjęcie zasady nieinterwencyi, które każdemu krajowi zostawia własną wolę, lokalizuje kwestye i niedozwala im wyradzać się w zatargi europejskie.

Wiem ja: ten system ma tę niedogodność, że zdaje się upoważniać namiętne wykroczenia, a opinie excentryczne wolałyby, jedne, ażeby Francya wspierała wszelkie rewolucye, a drugie, ażeby stanęła na czele powszechnej reakcyi.

Ja jednakże nie dam się sprowadzić z mej drogi żadnemu z tych przeciwnych popędów.

Dość jest dla wielkości kraju utrzymać prawo swoje tam, gdzie jest niezaprzeczone, bronić swego honoru, gdzieby był naruszony, i użyczać pomocy swojej, gdzieby jej wzywano w obronie słusznej sprawy.

Tak (*c'est ainsi que*) utrzymaliśmy nasze prawo przyjmując odstąpienie Sabaudyi i Nissy, i prowincye te są dziś nierozdzielnie połączone z Francyą.

Tak, by się zemścić za honor nasz na ostatecznym krańcu oryentu, powiewał nasz sztandar spólnie z angielskim zwycięzko na murach Pekinu, i krzyż, godło cywilizacyi chrześciańskiej, świeci znowu w stolicy Chin na świątyniach naszej religii, które przeszło od wieku były zamknięte.

Tak w imieniu ludzkości, na mocy konwencyi europejskiej, poszły wojska nasze do Syryi, by ochraniać chrześcian od ślepego fanatyzmu.

W Rzymie uważałem za rzecz konieczną powiększyć załogę, ponieważ bezpieczeństwo Ojca Ś. zdawało się być zagrożone.

Do Gaety wysłałem flotę moja w chwili, gdy się zdawało, że musi posłużyć za ostatnie schronienie Królowi neapolitańskiemu. Zostawała tam cztery miesiące, gdy ją odwołałem, lubo godnem jest sympatyi nieszczęście Króla, znoszone w tak szlachetny sposób. Ale obecność naszych okrętów zmuszała nas odstępować z każdym dniem więcej od systemu, który wyznawałem jawnie, i dawało powód do mylnych domysłów. Albowiem — wiadomo wam moi panowie — w polityce niełatwo się wierzy w zupełnie bezinteresowne postępowanie.

Taki jest w krótkości obraz stosunków.

Niechaj przeto zniknął obawy a ustali się zaufanie. Dlaczegoż nie miałyby rozwijać się pomyślnie sprawy handlowe i przemysłowe?

Statecznem jest postanowieniem mojem nie mieszać się w żadne zatargi, gdzieby sprawa Francyi nie opierała się na prawie i słuszności. Czegoż tedy mamy się obawiać?

Możeż jednolity nierozdzielny naród, który liczy 40 milionów dusz, lękać się, by go wciągnięto do walki, której zamiaru nie pochwala, lub żeby go wyzwano jakąkolwiek groźbą?

Pierwszą cnotą ludu jest ufać samemu sobie i nie dać się zastraszyć urojoną wrzawą.

Wyglądajmy zatem przyszłości spokojnie i z pełną ufnością w naszych siłach i szczerych zamiarach, i zajmujmy się bez przesadnych uprzedzeń rozwijaniem zarodów pomyślności, które Opatrzność złożyła w naszem ręku.

Paryż, 2. lutego. Po ukończeniu prac budowniczych, ma Cesarz, jak mówię na wiosnę, zająć rezydencyę w Elysée Napoleon. Wtedy będzie można także rozpocząć oddawna projektowaną naprawę i rozprzestrzenienie Tuileryów. - - Z początkiem marca będzie otworzony obóz pod Chalons; zajmie go 60.000 wojska pod dowództwem marszałka Mac Mahon.

— Ostatnie depesze jenerała Montauban donoszą, że odejście francuskich wojsk z Szanghai może być dla europejskich mieszkańców w tem mieście niebezpieczne, gdyż powstańcy obsadzili sąsiednie okolice.

— Dnia 4. lutego wraca wiceadmirał Le Barbier de Tinan do Tulonu. Kilka dni temu był dla niego wielki obiad u ministra marynarki, a na wczorajszej audyencyi dał mu Cesarz nowe instrukcye. Eskadra pod jego dowództwem urządzona na stopę wojenną, odpłynie na morze dnia 1. marca, jednak nie wiadomo dokąd. — W przyszłą niedzielę wraca do Paryża pan Quelen, adjutant cesarski, który w nadzwyczajnej misyi był w Rzymie. Jego misya miała być bezskuteczna. — Przybył tu austryacki pułkownik Moenhofen, wioząc ordery Maryi Teresy, które Cesarz Austryi nadał Królowi Franciszkowi II. i jego braciom. — Przyjechał tu także adjutant księcia czarnogórskiego, miał go jak mówią przyjmować książę Napoleon.

Belgia.

(Paszporta. — Finansowe rozporządzenia. — Wiadomości bieżące.)

Bruxela, 31. stycznia. *Monitor* potwierdza wiadomość, że zniesiono rewizyę paszportów na granicy belgijskiej, ale do pobytu w kraju jest paszport i nadal potrzebny, zaprowadzono jednak ułatwienia w tym względzie co do Holandyi, prowincyi nadreńskich i francuskich departamentów granicznych. Belgijska wiza jest potrzebna jedynie w tych krajach, gdzie jej żądają od belgijskich poddanych.

— Według *Köln. Ztg.* nieprzychylnie przyjęły wydziały izb żądanie kredytu w sumie $15^1/_2$ miliona na uzbrojenie twierdz, a piąta sekcya zupełnie je odrzuciła.

— Centralny wydział obradujący nad wnioskiem pana Dumortier, ażeby nadać francuskiemu złotu kurs prawny, oświadczył jednozgodnie, że należałoby zaradzić teraźniejszemu położeniu, jednak nie podał żadnego w tej mierze sposobu. Słychać, że minister skarbu poda wniosek, przyjmować złoto jako wypłatę w kasach państwa podług kursu, który ma być najmniej dwakroć do roku oznaczony. — Publiczność niechętnie przyjęła nową monetę zdawkową z niklu, a to iż stempel jest niezgrabny, a kruszec brzydki na oko.

Włochy.

(Oblężenie Gaety. — Proklamacya Króla Franciszka.)

Neapol. *Patrie* przynosi wiadomość z Gaety po dzień 31. stycznia. Na radzie wojennej w obozie sardyńskim d. 30. stycznia, były zdania podzielone: jedni radzili otoczyć twierdzę od lądu i morza i tym sposobem zmusić w pewnym czasie do poddania, zaś drudzy dalej prowadzić prace oblężnicze i przemocą wziąć miasto.

Dla niepewności zażądano decyzyi z Turynu; sądzą, że rząd sardyński będzie za blokadą. W Turynie spodziewano się, że do 18. lutego, dnia otwarcia parlementu, będzie Gaeta w ręku Piemontanów, i że przy tej sposobności będzie Wiktor Emanuel obwołany Królem Italii, ale iż wybory do parlamentu wypadły pomyślnie nie przywiązują wielkiej wagi do zdobycia Gaety.

— Proklamacya Króla Franciszka II. do mieszkańców w Abruzzach.

Mieszkańcy Abruzzów!

Gdy cudzoziemiec groził zburzyć podwaliny naszej ojczyzny, gdy nie wahał się zniweczyć pomyślność naszej pięknej krainy, i uczynić nas swymi niewolnikami, daliście mi chwalebne wierności waszej dowody. Dzięki waszej szlachetnej wytrwałości spólny nasz nieprzyjaciel upadł na duchu, i powstrzymaliście w biegu wrzący prąd rewolucyi, której torowały drogę oszczerstwo, potwarz i zdrada wszelkiego rodzaju.

Nie zapomniałem o tem.

Dzielni mieszkańcy Abruzzów nie przestawajcie być tem, czem byliście zawsze. Niech wierność, miłość rodzinnej ziemi, pamięć na przyszłość dzieci waszych podadzą wam znowu broń w ręce. Ani na chwilę nie dajmy się ułudzić podszeptom chytrego stronnictwa, które chciałoby wydrzeć nam wszystko.

Nie poddamy się jemu; lecz odzyskamy na powrót wolność naszych praw, obyczajów i religii.

Życzenia moje na każdem miejscu są zawsze z wami. Niebo błogosławić będzie czynom waszym. *Franciszek.*

Niemce.

(Konferencye niemieckich jurystów.)

Uchwałą stanowej deputacyi na konferencyi niemieckich jurystów z 17. listopada z. r. uznano za rzecz pożądaną, „ażeby ze strony rządów dwóch wielkich państw niemieckich jak najspieszniej zrobiono inicyatywę do jednostajnego postępowania w procesach cywilnych i karnych.“ Gdy tę uchwałę zakomunikował prezydent deputacyi dr. Bornemann pruskiemu ministrowi sprawiedliwości, a członek deputacyi austryackiej nadprokurator państwa dr. Keller z Wiednia, austryackiemu ministeryum, nadeszły teraz z obu stron odpowiedzie. Minister Bernuth oświadcza w swem piśmie do dr. Bornemann z 31. z. m., że życzenie deputacyi zgadza się z jego własnym najżywszem życzeniem i że nie zaniedba nic, co się tylko może przyczynić do urzeczywistnienia tego wielkiego narodowego zamiaru.“ C. k. rząd kazał przez dr. Keller oświadczyć, „iż bardzo rad jest zrobić z pruskim rządem inicyatywę w nadmienionem ustawodawstwie.“

Dania.

(Finanse królestwa.)

Kopenhaga, 29go stycznia. Jakie są finansowe stosunki kraju, pisze *Berligs.-Z.*, że w tym względzie kraj jest przygotowany na nadzwyczajne wypadki. Dnia 1. stycznia było w kasie $4^1/_2$ miliona, fundusz Oeresund wynosił 15 milionów, fundusz rezerwowy królestwa $4^2/_5$ miliona, inne gotówki, z wyjątkiem 5 milionów na zapłacenie 5 procentowej pożyczki angielskiej. $2^3/_4$ milionów talarów.

Rosya.

(Zmiana rządów w Bucharyi.)

Petersburg, 29. stycznia. Z Bucharyi nadeszła tu ważna wiadomość: *Oc. A.* donosi za rzecz pewną, że emir Bucharyi, Narrurla-Beadur, umarł otruty. Zbrodni tej dopuściła się za pomocą pewnego lekarza własna emira żona, chcąc rządy kraju podać w ręce emira z swego pokolenia. Trucizna była słaba, emir powziął w podejrzenie żonę, i że się wreszcie przyznała, została stracona. Pięć dni przed zgonem zdał Narrurla-Beadur po 35letniem panowaniu rządy na najstarszego syna swojego. Bucharowie byli przychylni rządom zmarłego, a Chiwaerowie i Kokańcy bali go się. Z Rosyą starał się zawsze być w zgodzie, i opiekował się handlem. Opowiadają naprzykład, że zeszłej jesieni komisant rosyjskiego kupca z Orenburgu chciał przywłaszczyć sobie powierzone pieniądze i podczas pobytu swojego w Bucharyi przeszedł na islamizm. Beadur uznał wprawdzie słuszność zmiany wiary, ale przywłaszczony majątek do 15.000 rubli przytrzymał, i zwrócić kazał właścicielowi.

Niewiadomo dokładnie, jakie jest usposobienie nowego emira, jednak zdaje się, że równie jak ojciec będzie z Rosyą w zgodzie. Objąwszy rządy, natychmiast wyprawił kuryera na granicę rosyjską, wzywając pojedyńcze karawany handlowe, które wybierały się z Orenburga do Bucharyi, ażeby się połączyły w jedną, i tym sposobem mogły silniejsze stawić czoło Turkomanom; równocześnie przyrzekł dawać wojskową eskortę w swoich państwach. Wreszcie i to przemawia za nowym emirem, że podczas gdy dawniej za każdą zmianą panującego w środkowo-azyatyckich państwach bywał krwi rozlew, teraz w Bucharyi odbyło się wszystko spokojnie, i stracono jedynie czterech czy pięciu starych dworaków.

Montenegro.

(Zajście z Turkami.)

Pozor pod d. 28. stycznia przynosi z nad granicy czarnogórskiej, bliższe wyjaśnienia dawniejszego zajścia Turków z Czarnogórcami, i opowiada w ten sposób: Dnia 10. stycznia wdarła się znaczna liczba Turków do dębowego lasu podewsią Martinici, i zaczęła wyrębywać drzewo. Owczarze z Martinici przedstawiali im w przyjaźny sposób, ażeby zaniechali tego i oddalili się; ale Turcy w odpowiedź na to dali ognia i ztąd wywiązała się walka. Ale gdy mieszkańcy z Martinici przybyli owczarzom w pomoc, musieli Turcy odparci pomimo przeważającej swej liczby ustąpić do Spuza. Nie wiadomo, jaką ponieśli stratę, zaś Czarnogórców poległo czterech. Martinici jest to ta sama wieś, której mieszkańcy w r. 1853 tak dzielnie stawili się i wreszcie odparli korpus armii Osmana Baszy ze Skodry. Zdaniem korespondenta jest nadzieja, że rząd czarnogórski starać się będzie raz na zawsze położyć konice podobnym zajściom.

Grecya.

Ateny, 26. stycznia. Wtórego dnia wyborów aresztowano kilku redaktorów i studentów za zakłócenie spokojności.

Turcya.

(Mianowania. — Wyroki sądowe.)

Konstantynopol, 26. stycznia. Omer Basza, gubernator Belgradu, jest mianowany wezyrem i gubernatorem Bośnii, Kurszyd Efendi gubernatorem Belgradu, a Marco Renieri zawierzytelniony został greckim posłem na tutejszym dworze. — Trybunał w Bejrucie skazał Kurszyda Baszę, Fahiza Baszę i trzech wyższych oficerów tureckich na dożywotnie więzienie w twierdzy.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 6. lutego. *Monitor* donosi, że na wczorajszem posiedzeniu ciała prawodawczego Baroche przedłożył sprawozdanie o stosunkach państwa, i co najważniejsze dyplomatyczne akta z roku 1860.

Londyn, 5. lutego. Dziś przy otwarciu parlamentu mówiła Królowa: Stosunki z mocarstwami zagranicznemi są zawsze przyjaźne, pomyślne. Spodziewam się, że umiarkowanie mocarstw europejskich przeszkodzi zakłóceniu pokoju. Wielce ważne wypadki zaszły we Włoszech; sądząc, że potrzeba dozwolić Włochom, ażeby sami uregulowali własne sprawy, nie uważałam za rzecz słuszna podejmować czynną interwencyę w tej sprawie. Odnośne papiery będą panom przedłożone. Stanęła umowa, by użyczyć Sułtanowi chwilowej pomocy wojskowej dla przywrócenia porządku w Syryi. Tej pomocy udzielił korpus wojsk francuskich, które wyprawione zostały do Syryi jako reprezentanci mocarstw. Sułtan sam wysłał również znaczną siłę zbrojną pod dowództwem zręcznego oficera do Syryi. Spodziewam się, że spokój w Syryi będzie wkrótce przywrócony i zamiar konwencyi osiągnięty. Działania armii sprzymierzonych w Chinach uwieńczył pomyślny skutek. W ciągu wszystkich tych wypraw i układów działali francuscy i angielscy komendanci i posłowie w jak najlepszem porozumieniu. Stosunki Włoch polepszyły się. Groźne zatargi zaszły w zjednoczonych Stanach Ameryki północnej. Niepodobna mi spoglądać bez sympatyi na wypadki, które wywierają wpływ na pomyślność ludu tak ściśle połączonego z moimi poddanymi. Radabym, ażeby te spory zakończyły się pomyślnie. — W końcu zapowiada mowa Królowy kilka projektów do ustaw, ale nie porusza wcale kwestyi reformy.

Londyn, 6. lutego. Na dzisiejszem wieczornem posiedzeniu obu izb debatowano nad adresem na mowę tronową.

W izbie niższej odrzucono 129 głosami przeciw 26 poprawkę Whita: Izba ubolewa, że w mowie tronowej nie ma wzmianki o reformie. Lord John Russell odpowiedział na zapytanie d'Israelego, że ma nadzieję, że pokój nie będzie naruszony. Anglia oświadczyła w Turynie, że nie pochwala uderzenia na Wenecyę.

W izbie wyższej zapytuje lord Derby czy stosunki Francyi z Anglią są pomyślne, gdyż mowa Cesarza jest wyzywająca. Lord Granville odpowiada na to, że stosunki zewnętrzne a mianowicie z Francyą są całkiem przyjaźne. Adres przyjęto.

Neapol, 2. lutego (na Paryż). Cała załoga odeszła do Gaety; milicya objęła straże w Neapolu. Formują się nowe korpusy cudzoziemskich ochotników.

Washington, 28. stycznia. Komendant wojsk we Florydzie oznajmił prezydentowi Buchanan, że nie będzie atakować fortu Pickens. Państwa południowe unikają wszelkiej kolizyi w nadziei, że stanie przyjaźna ugoda. Georgia wystąpiła z unii.

Wiadomości handlowe.

Miejsce targu tygodniowego	Dzień targu	Cena przeciętna za 1 mec n. a.									
		pszenicy		żyta		jęczmienia		owsa		ziemniaków	
		zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.
Andrychów . .	23. stycznia 1860	.	.	5	50	.	.	2	.	.	.
Rozwadów . .	23. „ „	5	53	3	66	2	33	1	66	1	.
Wadowice . .	24. „ „	6	27	5	.	3	75	1	83	.	.
Jasło	25. „ „	5	95	3	37	2	50	1	50	1	30

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 7. lutego

Hotel rosyjski: PP. Łodyński Stan., z Konotop. — Tret'er Mieczysław, z Dzwiniacza.

Hotel europejski: Paszkudzki Ign., z Horodłowic.

Hotel angielski: Cikowski Ant., z Złotnik. — Raciborski Ed., z Czortowic.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 7. lutego.

PP. Dybiecki Zygm., do Cychawic. — Gurkowski Marcin, do Wychodowa. — Hr. Komorowski Adam, do Konotop. — Korosteński Marcin, do Bieliny wielkiej. — Niezabitowski Włod., do Uberca. — Hr. Komorowski Fr., do Łuczyc. — Szeliski Kal., do Nowosiółek. — Hr. Krasicki Alex., do Dubiecka. — Grocholski Kaz., do Krakowa. — Cywiński Jędrzej, do Płotycz. — Jung Jan, ks. nas. konzul, do Rosyi. — Gontard Hen., c. k. podpułk., Br. Schloissnig Teodor, c. k. pułkownik, i Zembery Michał, c. k. rotmistrz, do Gródka. — Dr. Bamberg Wiktor, c. k. major, do Hruszowa. Gamisch, c. k. porucznik, do Żółkwi. — Eminowicz Jan, c. k. rotm., do Zuszyc. — Sobolewski Stan., do Draganówki. — Zieliński Lud., do Lubyczy. — Hr. Humnicki Wład., do Korpucia.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 6. lutego 1861.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
7. god. zrana	326 05	+ 1.2	86 1	zachodni	sł.	pochmurno
2. god. po poł.	326 59	+ 4 0	69 5	"	"	"
10. god. wiecz.	327 19	+ 1.0	90 6	"	"	"

W nocy deszcz 0.‴56.

T E A T R.

Dziś na scenie polskiej na dochód pani Hubertowej: **„Zgon Zygmunta III.,“** tragedya w 5 aktach Majeranowskiego.

Kurs lwowski.

Dnia 7. lutego		gotówką zł.	kr.	towarem zł.	kr.
Dukat holenderski	wal. austr.	6	90	6	99
Dukat cesarski	" "	6	95	7	3
Półimperyał zł. rosyjski	" "	11	93	12	10
Rubel srebrny rosyjski	" "	2	29	2	33
Talar pruski	" "	2	20	2	24
Polski kurant i pięciozłotówka	" "	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.		87	25	88	25
Akcye gal. kol. żelaz Karola Ludwika	bez	167	—	170	—
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	kuponów	61	80	62	70
5% Pożyczka narodowa		75	50	76	60

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 7. lutego.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 złr. 76 60. Metaliki po 5% za 100 zł. 64.15; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.— Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.—. Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Akcye Banku narodowego sztuka 726.—; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 163.50; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

Wexlowy. Srebro za 100 zł. południ. niemieck. waluty —.—. — Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 147.50. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr. —.—.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6 95, dukaty ces. pełnej wagi —.—. korony —.—, półkorony —.—. Srebro 147.75.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 4. lutego.

1. Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	57 50	57 75
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	76 30	76.50
Z pożyczki narod. z proc. od kwiet. do paźd. po 5%	76 50	76.65
Z r. 1851, ser. B. po 5%	— —	—.—
Metaliki po 5%	64 —	64 20
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	64 80	65.-
dtto. „ 4½%	54 —	54 50
dtto. „ 4%	48 —	48 50
dtto. „ 3%	35.50	36
dtto. „ 2½%	33.—	33 50
dtto. „ 1%	12 60	12 70
Przez. do wylos. z r. 1839	106 50	107 —
„ 1854	83 —	83 50
„ 1860	81 25	81 50
Przeznaczone do losowan. z r. 1860 po 100 zł	81 75	82.—
Renty Como po 42 lir. aus.	15.50	16.—
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	61.—	62.—
„ 4½%	51 —	52.—
„ 4%	45.—	46 —
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3½%	39.—	40.-
„ 3%	—.—	44.—
„ 2½%	—.—	42.—
„ 2¼%	—.—	38.—
„ 2%	—.—	34 —
„ 1¾%	—.—	32.—
dtto. z procent za granicą „ 5%	61.—	62 -
„ 4½%	51 —	52.—
„ 4%	45 —	46.—
B. Krajów koronnych		
Obligacye indemn. po 5% za 100 zł. Niższej Austryi	84 —	85.—
Wyż. Aust. i Salb.	86 50	86 75
Czech	89.50	90.—
Morawii	85 50	86.
Szląska	85.—	85 50
Styryi	84.—	85.—
Tyrolu	97.—	99.—
Kar., Krainy. i Wyb.	88.—	89.—
Węgier	65 25	65 75
Obl. ind. po 5 proc. za 100 zł. Ban. Tem., Kroacyi i Sławonii	63 50	64.—
Galicyi	62 —	62 50
Siedmiogr. i Bukow.	61 —	61 50
Lomb. wen. poż. z r. 1850	— —	— —
Wen. pożyczka z r. 1859	—.—	—.—
Dług Tyrolu po 5%	61.—	62.-
„ 4%	45.—	46 —
„ 3½%	39.—	40.—
Dług Salcburga „ 3%	33.—	34.—
„ 2½%	27.—	28.—
Dług Krainy „ 2%	21.—	22.—
„ 1¾%	20.—	20.50

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
po 3% za 100 zł.	20.—	21.—
„ 2½% za 100 zł.	17.—	18.—
„ 2¼% za 100 zł.	16.—	17.—
„ 2% za 100 zł.	14.—	15.—
„ 1¾% za 100 zł.	11.—	12.—

3. Akcye.

	pien.	towar.
Banku nar.	720	722
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	161 50	161 60
Niż.-austr. tow. eskont. po 500 zł.	574 —	575.—
Półn. kolei po 1000 zł. m. k.	2093	2095.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	289 —	289.50
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.	184 50	185.—
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	105 50	106 —
Kolei Cisy po 200 zł m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	147.—
Połud. kolei państ., lomb.-wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 140 zł. (70%)	189.—	190.—
Kol. Kar. Lud. po 200 zł. m. k. z wpł. po 120 zł. (60%)	168.—	168 50
Kol. Prezb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	22.—	24.—
dtto. II. emis. po 200 zł. m. k	60.—	65.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł m. k.	650.—	—.
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	112.—	113.—
Kol. Bern. Ross. po 200 zł. dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k.	— -	200.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	110.—	—.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	404.—	405 —
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	150.—	180.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	395.—	400.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500 zł. m. k.	380.—	390.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k.	—.—	—.—

4. Listy zastawne.

	pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon. 6let. po 5%	101. —	101 50
10 „ 5%	97 —	98 —
przeznacz. do los. po 5%	90 50	91 —
Banku narodowego w wal. austr. na 12 m. 5% za 100 zł.	99 50	100.—
przez. do los. po 5%	86 75	87.—
Gal. Tow kred. po 4%	88.—	—.—

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	97. —	97 50
detto detto w srebrze u proc za 100 zł. w. a.	110.—	110 50
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	152.50	153 —
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	97.—	97.50
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	141.—	142.—
Kol. Gloggn. za 100 zł.	78.50	—.—
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	94.—	94.50
Lloyda za 100 zł.	80.—	81.—

6. Losy.

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	112 75	113 —
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	96 50	97.—
Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a.	124.—	126.—
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	37.50	38. —
Esterhazego po 40 zł. m. k.	87.—	88. —
Salma „ 40 „ „	35.75	36 25
Palfiego „ 40 „ „	37.—	37 50
Clarego „ 40 „ „	34.25	34 75
St. Genois „ 40 „ „	35.—	35 50
Windischgrätza 20 zł. „	20.25	20.75
Waldsteina 20 „ „	24.75	25 25
Keglevicha 10 „ „	15.—	15 50

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	—.—	—.—
Augsburg za 100 zł. w. p.-n.	128.25	128 50
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n	128 50	128.75
Genua za 100 lir. piem.	—.—	—.—
Hanburg za 100 M. B.	113 25	113 35
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Livurna za 100 lir. tosk.	—.—	—.—
Londyn za 10 ft. szt	149 50	149 75
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Medyolan za 100 zł. w. a.	59. —	59.—
Marsylia za 100 fr.	.—	—.—
Paryż za 100 fr.	59 40	59.49
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
(31 dni po ukazaniu.)		
Bukareszt za 100 piast. wol.	—.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		13. —

Kurs złota.

w przecięciu w w. a.

	zł.	c.
Dukaty ces. men.	7 zł.	9 c.
dtto. pełnej wagi	7 „	8 „
Korona	20 „	65 „
20frankówka	12 „	6 „
Rosyjski impery.	12 „	33 „
Talar związkowy	2 „	26 „
Srebro	149 zł	75 c.
Kurs korony w c. k. kasach	13 zł.	50 c.

KRONIKA.

Ośmnasta lista składek z wykupna kart uwalniających od powinszowania Nowego roku 1861:

Złożyli W. W. M. B. Kosel 2zł., Jakób Breier 20c., Simon Mehla 1zł., Schulem Neuwald 1zł., Abraham Dawid Banhard 50c., Karl Riemann 40c., N. N. 1zł., Rubo Mahl 50c., Leon Popiel 1zł., J. H. Birnbaum 1zł., Wiktoria Kasper 50c., Mendel Tomisch 1zł., Czyszes Rachel 1zł., Mendel Wiernreb 1zł., Raphal Rosenberg 50c., Margules Sara 25c., Dawid Schmelke Margules 15c., Feige Margules 25c., Hane Mieses 50c., Jechel Weissberg 50c., Peschy Pilpil 35c., Adolf Ehrenh us 50c., Jakób Streng 1zł., Dawid Mass 50c., Heine Leb 15c., Thuma 1zł., N. N. 50c., Perl Kupferstein 30c., M. Weintraub 30c., Ettel Gittzelt 50c., Isser Hermann 50c., Jakób Spiegel 50c., Kopel Sokal 30c., Jakób Unter 50c., E. Waldlesny 2zł., J. Guttman 50c., Feder Abraham 1zł., Rubin Schupp 50c., Michael Diamand 50c., J. M. Diamand 50c., Józef Spenadel 50c., Korkes Chaie 50c., Rettel Nuchim 1zł., Jerte Kac 50c., Osias H. Fluszker 1zł., Krach Itte 6c., N. N. 50c., Fische Hirsch 15c., Wolf Ezopp 50c., Leib Ulrich 50c., Aron Philipp 50c., Mayer Wask 1zł., Schul m Tautis 1zł., Hersch Bardach 90c., Laib Tarbinea 25c., Karl Kisielka 1zł.; razem 35zł. 81c. Do tego z list poprzednich 1201zł. 91½c.; suma 1237zł. 72½c.

(Liczbę rozbitych okrętów w zeszłym roku) podaje wykaz Lloyda angielskiego na 1811; zaczem przypada prawie 5 okrętów na dzień. W miesiącu grudniu rozbiło się 186 okrętów.

(Najjaśniejsze światło.) Profesor Bunsen dowodzi, że najjaśniejsze sztuczne światło ze znanych dotąd daje drut z Magnesium, spalony na płomieniu zwyczajnej lampy spirytusowej; blask jego jest tylko 525 razy słabszy niż słońca, a siła jego foto-chemiczna tylko 36 razy mniejsza. Przy pomocy tego światła mogą fotografowie pracować o każdej godzinie w nocy jak we dnie. Drucik tak cienki, że można go nawinąć na motowidło, dostarczy tyle światła, co 74 świec stearynowych, których idzie 5 na funt. Nie potrzeba do tego baterył galwanicznej, tylko prostego przyrządu, za pomocą którego odwija się drut z motowidła i utrzymuje ciągle na płomieniu lampy spirytusowej. Koszta jednak są dość znaczne, i niezmniejszą się, dopokąd nie będzie wynaleziony sposób tańszego wyrabiania Magnesium, gdyż cena jednego gramu tego drutu (15½ granu) wynosi 9 szterlingów; ale fotografom, którzy potrzebują światła zwykle tylko na parę sekund, niezrobiłoby to wielkiej różnicy.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.*

Z c. k. galic. drukarni rządowej.